

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 3.00

**Всѣ дописи и гроші про-
сятъ высылати подѣ адресу:
То „SVOBODA“**
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ЦО
ТЪЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!
Въ редакціи „Свободы“
можно достати слѣду-
ющіи книжки:

Канадійска Русь
Написавъ Н. Дмитровъ
Цѣна 10 цѣт.

Образки зъ Америки.
Написавъ Бузько.
Цѣна 10 цѣт.

**Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синовъ Ч. I.**
Написавъ М. Павлякъ.
Цѣна 15 цѣт.

**Конституція Сполуч.
Державъ Півноч-
ной Америки.**
Написавъ Ст. Макаръ.
Цѣна 10 цѣт.

**Де-що про права и су-
ды в Сполуч. Держ-
азахъ, а особен-
но въ державѣ
Пеннсилвенія.**
Написавъ д-ръ Юліанъ Чупка.
Цѣна 10 цѣт.

„Тышко Гаврилюкъ.“
Написавъ Носторъ Дмитровъ.
Цѣна 15 цѣт.

Дробный фейлетовъ.

(„Прав. Амер. Вѣстникъ“ и „Свѣтъ“ зновъ
побачили свѣтъ божій. — „Церков.
Вѣдомости“ говорятъ про
амер. Русинівъ.)

Водѣ нового року почавъ зновъ выходити по догдѣи перервѣ „Прав. Амер. Вѣстникъ“. Въ двохъ нумерахъ за мѣсяць сѣчень нѣчого майже больше нема, лише довгі, скучні справозданя про ловоротъ епископа Николая въ Россію и про приѣздъ нового епископа Тихона.

Епископъ Николай въ своимъ пращальномъ терпкомъ словѣ нарѣкавъ на интриги ерархїи, котрій, здає ся, его высаквали зъ амер. місії.

О. Хотовицкій витаючи нового епископа, не забувъ кивнути солодкого словця на „ратъ уніатску“. Въ тыхъ вѣсхъ парадахъ пращальныхъ и повитальныхъ замѣтъ не и въ очи вдаряюче слѣдуюче:

СО. Товтъ, Валогъ и Грушка булы въ Нью Йорку, але жадець нѣ слова не сказавъ — та ба, навѣтъ при архіерерской Службѣ не брали участя, хотъ Товтовъ, яко протгоереви належало ся постолити коло епископа.

Взагалѣ „Вѣстникъ“ такъ лише повѣ губою, водѣ пекочу згадує про присутность тыхъ трохъ присоединеныхъ зъ уни священниковъ. — Отже наглядно пгноруютъ москалки хахлѣвъ и якъ въ себе въ дома такъ и ту недовѣряютъ нѣ Малоросамъ, нѣ Мадярамъ. Побачимо, що дальше буде? Кажуть, що о. Грушка має перенести ся до Нью Йорку на мѣсце свящ. Хотовицкого.

„Свѣтъ“ побачивъ зновъ свѣтло денне, але якъ и перше нѣ свѣтитъ, нѣ грѣе. „Галичанинъ“ перепечатавъ статью изъ „Церк. Вѣд.“ подѣ заголовкомъ „Изъ жизни Амер. Руси.“

Авторъ той статѣ наплѣвъ злобно стѣлкою лжи, що ажъ не хоче ся въ томъ бабрати. Та хотъ кѣлька слѣвъ для „Церк. Вѣдомостей.“ Если въ Бруклинѣ церковь устроена на латинскій ладъ, то галицкій священникъ тому не виноватъ, бо тамъ нѣколи галицкій священникъ не бувъ настоятелемъ. Неправда, ложь остатня, що священники галицкій слу-

жать латиньску Литургію, або змѣняють тексты напечатанный въ Литургиаконѣ. Если то правда, що о. В. продававъ иконы св. Николая зъ бороною и безъ бороны, але такъ зъ коренной Венгрии. Мы боремо ся не протпв гравославной вѣры, але протпв казѣннѣи вѣры и способу, въ якій си ту запроваджуютъ.

Мы боремось протпв у-гро-рускихъ священниковъ, але не проти народу, протпвъ тыхъ священниковъ мы выступаемо, котрыхъ національность мадярска, а олтарь въ гр. кат. церкви бизнесовой офісь, протпвъ тыхъ силъ боремо ся, що загнали нашихъ людей до латиньскихъ костелѣвъ и народъ въ половинѣ ословачили. Протпвъ тыхъ будемо все бороти ся, хотъ бы прійшло намъ уживати въ „Свободѣ“ ще больше дразливыхъ выразѣвъ.

СПЕКТАТОР.

Незамужей жѣнки въ Англіи.

На цѣлой земпѣи кули такъ мужичны, якъ и жѣнки, знаютъ добре, що заключене супружествъ, стає чимъ разъ труднѣйше. Богато есть перепонъ, що кладуть ся колодою передъ жєнитъбою, а по наибольшой части ти перепоны, се бракъ грошей; однакъ не можливо допустити, щобъ чимъ разъ возрастаюче число безженныхъ (зъ мусу, чи доброп волѣ), не мало якогось впливу на устрѣй загалу. Англія есть крайнокъ, въ котрой вилывъ безженныхъ на загаль наибольшій. Тамъ именно число незамужныхъ жѣнокъ есть наибольшее, голловно середъ середного мѣщанства. Майже въ каждой родинѣ можна знайти по пару, а навѣтъ кѣлька старыхъ панновъ, а вѣсь они творять сусильну клею, котрой вилыву годѣ поманути.

Суть различай причины подобного стану. Найважнѣйшою зъ нихъ есть болѣпность жѣнокъ водѣ мужичь, наслѣдкомъ эмиграци послѣднихъ. Цѣтъ молодежи выѣжджає до кольоній американьскихъ, индїйскихъ и австральскихъ, а каждый

выѣжджаючий зменшає число кандидатѣвъ до супружеского стану. Крѣмъ того чимъ разъ твердшій экономичній обставины вилывають на зменшене числа супружествъ; удержане родины хоштує дорого, мужична же хвилѣ, коли доробитъ ся сякого-такого маєтку, буде мѣтъ дати своѣй родинѣ певній выгоды, але дуже часто ся хвилѣ надходить ажъ въ дозрѣломъ вѣцѣ, тогдѣ, якъ то каже пословица: „есть хлѣбъ, але зубѣвъ нема, котрї бы его грызли.“

Наслѣдкомъ того жѣнки кинулись до тыхъ занятъ, якї булы выключно въ рукахъ мужичь. Прощаючись на все зъ найголовнѣйшими задачами жѣнки, зъ материнствомъ и родиннымъ житемъ, кидаютъ ся они до работы, котра по большой части носить на собѣ цѣхи болшон старанности и точности якъ у мужичь. Поспытайте англїйскихъ купцѣвъ або промывловцѣвъ, то они вамъ скажутъ, що старей панны суть наилучшими работницами. Въ той способъ вытворуютъ они поважну конкуренцію такъ мужичнамъ якъ и иншимъ жѣнкамъ.

Але стало зболѣшуване жѣнокъ примусово незамужныхъ въ Англіи має чимало додатныхъ сторѣвъ. Жѣнки ти не зазнавши любви въ родинномъ житї практикують милосердіє на велику скалю. Англія въ нынѣшнихъ часахъ есть краємъ, де наибольшее филантропїйныхъ институтѣвъ и то завдяки тымъ старымъ паннамъ.

Майже въ усѣхъ добродѣйныхъ заведеняхъ можъ подыбати старей панны, котрї працюють зъ одушевлениемъ и зъ самопожертвованемъ. Они то заряджуютъ заведенями, выпукують фондъ, старають ся о энесене невольничества въ кольонїяхъ, о удосконалене заведенъ домѣвъ здоровья, захоронокъ и т. д. Англія має богато сестеръ милосердія, хочъ не робили они нѣколи обѣтовъ.

Такимъ способомъ англїйска жѣнка потрафила знайти цѣль житя, помимъ того, що не судалась ѣй доля пойти подѣ вѣнецъ и зажити родиннымъ житемъ.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Вечерокъ въ Олѣфантъ, Па.

Дня 11. фєбр., с. р. водѣбувъ ся зъ Олѣфантъ, Па. вечерокъ зъ спѣвами, дешеклямаціями и двома аматорскими представлєнями: — „Ицко свать“ и „Сатана въ бочцѣ.“

Около год. ½ до 8 вечеромъ гали була майже переповнена рускою публикою, такъ мѣсцовою, якъ и зъ доокрестныхъ плєйзѣвъ, т. е. зъ Пеквиль и Майфилдѣ, но на жалѣ, не можъ было запримѣтити такъ мѣсцевыхъ „патріотѣвъ-Словаковъ“, якъ „preveleбно“ о. Стаса и инныхъ того рода, котрї, коли дають свєе яке представлєне, або яку инну забаву, то еще на кѣлька мѣсяцѣвъ напередъ идуть помѣжъ рускихъ людей, даючи имъ на сплудтїкеты и прихваляючи свои забавы якъ „найшумнѣйше“. Цѣлкомъ протпвно поступають тотї „патріоты“ зъ нашими представлєнями, оказуючись на стѣлко нечестными, що не тѣлько не булы ласкавы, якъ на представлєне въ Майфилдѣ и въ Олѣфантъ прїбути, помимъ полученя зъ обѣхъ мѣствъ запрошєня, але навѣтъ тїкета не купили, хотїи вправдѣ на нихъ не дуже велику страту мы понесли, але нехай и они на своихъ забавахъ нѣколи не сподѣвають ся рускихъ гостей.

Точно зъ ударомъ год. ½ до 8 началось представлєне „Ицко свать“, котре вышло досель удачно. Особливо воддали свои роли артистично особы: п. Д. Пырчъ въ роли „Ицка арендаря“, дальше п. Юрїй Хилякъ въ роли „Якова, брата Ксєнѣ“ и п. П. Гальчакъ въ роли „выслуженого войка“, хотїи не меньше удачно воддали свои роли и прочї аматоры.

По скѣнченю сєп штуки слѣдували прочї точки програмы, въ котрї входили 4 деклямаціи и 3 спѣвы, т. е. 2 кусники булы водѣспѣванї мѣсцевымъ хоромъ подѣ диригентурою п. И. Воруха и одна пѣсня водѣспѣвана малыми шк.-дѣтми.

Що ся тычить деклямаціи, то вправдѣ дѣти вывчили ихъ точно на память, однакъ гестикауляція у нихъ

була трохи слаба, але зваживши на ихъ пернїи выступъ на сцену и по большой части молодой вѣкъ, то можна сказати еще досель добре, однакъ есть на дѣя, що на другїй разъ лучше воддеклямають, коли наберуть лучшого водвага. Но и въ томъ взглядѣ належать ся признане за трудъ мѣсцовому пѣвцо-учителєви п. И. Воруховъ.

Що до хорального спѣву, то свои кусники водѣспѣвали добре, однакъ зъ тою примѣткою, що есть бракъ добѣрныхъ голосѣвъ: сопранѣвъ и альтѣвъ, але зваживши ихъ вѣкъ, якъ ти голосы суть по большой части зъ малыхъ школярѣвъ зложєнї, то можна о ихъ сказати, що навѣтъ дуже добре спѣвали, якъ и прочї голосы: теноры и басы, не горше и тутъ можна було зауважати велику працю и трудъ надъ ними.

На конецъ слѣдувало другє представлєне „Сатана въ бочцѣ“, народна штука зъ спѣвами. Що до того представлєня, то выпало такожъ дуже добре и аматоры взагалѣ вѣсь якъ: панна М. Мирмакъ въ роли „Другой жѣнка Фєськи Хомы“, дальше п. Д. Пырчъ яко „Хома господарь“, п. И. Ворухъ „Молодой мѣрѣшникъ и залицянець до Фєськи“, и С. Федоровскїй въ роли „Свата медового“ водограла вѣсь знаменито, за що надгороджєно ихъ грѣмкими аплесками. На закончене водѣспѣвавъ мѣсцевый хоръ „многая лѣта.“

Вечерокъ той есть доказомъ доброго початку и розвитку нашего руского народа, знаходячого ся тутъ въ Америкѣ, посередъ людей всякого сословїя, и се есть наилучшимъ доказомъ, що нашъ рускїй чоловікъ, якъ въ старѣмъ краю такъ и тутъ, не тѣлько есть способный до плуга и майновъ, але задивляючи ся на поступъ тутешного народа, бере ся всякими способами, хотїи въ части ихъ наслѣдовати, чтобы дати до познания, що не есьмо по ихъ гадцѣ т. з. „Hungarian“ зовсѣмъ не цивилизоваными, але есьмо народомъ рускимъ, котрый може все зрѣбити, бодай хотѣвъ и до всего мавъ охоту.

Прїзнане отже за той трудъ и старане, около такъ

величавого дѣла, яке доважали оліфантскї Русины, належать ся въ пернѣи дѣлїнїи мѣсцовому пароху Вєд. о. И. Арданови и п. И. Ворухови.

Дай Боже, чтобы нашї Русины Американы, вѣсь такъ поступали, даючи всѣлякїя представлєня и инного рода приличнї забавы, а тогды вѣсь прочї народы познають, що не есьмо парадомъ нецивилизоваными, а что и мы цѣсь можемо и знаємо, а се можемо имъ доказати.

Суетъ.

Зъ Lansford, Pa.

Пропну ч. редакціи „Свободы“ подати тыхъ кѣлька слѣвъ въ нашѣй газетѣ.

Дня 23. фєбруара удавъ ся я до сѣдшого мѣста Тамаqua, Pa. за своєю рудкою, иду мѣстомъ какъ бачу, що богато народа згромадилось на желѣзничномъ шляху. Иду близше и индикы кажутъ, що забиле одно го „унгара“. Я приступилъ до зѣбранныхъ и хотѣвъ доведатися, хто той убитый, зводки и яке его имя, але не можъ было богато дознатъся, лишь тѣлько, что знайшли при нѣмъ руску книжку до молєня а на нѣй было написано имя Андрея Гербутъ. Его постигло нещастє три милѣ за Тамаqua а зводтамъ привезли его до мѣста. Небѣжчикъ мавъ вѣдворвану лѣву руку а на голѣвъ пять глубокихъ дѣръ. Сейчасъ водвезено его до шпитали, де и померъ въ великихъ мукахъ.

Про небѣжчика не знати звѣдки водѣ анѣшо за одежу, а належавъ водѣ мабуть до тыхъ людей, що пѣшо ходять шукати работы. Не належавъ анѣ до братства анѣ до „Союза.“

Той печасный случай навѣ будє для другихъ пересторогою, котрї не належать, ще до намѣп рускою организаціи „Р. Н. Союзъ“, чтобы чимъ скорше вышались до него, бо якъ лучить ся зъ ними яке нещастє, то лишитъ ся безъ опѣки, безъ христїаньского похорону и не лашитъ бѣдаками своєю родину, бо водѣ мати будє за собою тысячѣ „Союзашъ“, котрї нимъ и его родинѣ заопѣкують ся.

Ив. Добынъ.

Бѣхало годѣ четверо зъ нашего села. Ванѣ Вартоликъ зъ жѣнкою, я и Хоминишъ парубкомъ Гриць. Я вже бы другїй разъ не бѣхала черезъ ту воду — хотъ якъ хотѣла бымъ мамуню нашу ще разъ въ житю побачити! Я тяжко хорѣла на кораблї. Цѣлыхъ десять день, я не встала и нѣчого въ губѣ не мала. Якъ высѣлисьмо въ Нью-Йорку, на тверду землю, менѣ якъ бы водѣняло, якъ бы на свѣтъ другїй разъ народила ся. Нѣ, я бы другїй разъ вже не побѣхала черезъ ту воду!

Насъ провадили краєне вечеромъ до Jersey City а то длятого вечеромъ, щобъ Англєки на насъ не ззирали ся. Я мала вуйка въ Jersey тай зайшла до него на станцію. Прїхавъ Василь зъ Пеннсилвенїи, купивъ менѣ паньскї лахи, капелюхъ и вѣсь — знаєте, що-ту конечно треба убраться. Не выпускали мене на улицу цѣлый тыждєнь. Цѣлый тыждєнь вчила и показывала менѣ вуйна, якъ вбирати на себе паньскї лахи, якъ капелюхъ, якъ рукавички; якъ ити черезъ улицу и такихъ другихъ звычайѣвъ. Менѣ неразъ вже до плачу приходило зъ тими паньскими выбагами.

Сподницю убирай не такъ, кафтанчикъ не такъ, капелюхъ саджай на голову — черевникъ шуруй — на руки тягни рукавички, не знати на що — руками не розкладай, по за себе не оглядай ся — голосно не говори. Ахъ Боже, якъ погадаю, кѣлька я тогды перетерпѣла, кѣлька намучила ся, то здає ся менѣ, що була бы мѣ волѣла назадъ вернути до своего села, якъ бы такъ было можна.

Вывчили мене троха, розглянула ся я по томъ великомъ мѣстѣ — походила зъ дѣвчатами по улицяхъ, а водтакъ якось за три тыжднѣ стала до работы въ табачарни въ Нью Йорку. Далєко въ мѣстѣ, на 70. улицѣ, на 5. поверѣ, мешкало насъ 7 дѣвчатъ. Була у насъ одна хатина и маленька кухенка. Лѣжокъ мы не мали, бо годѣ було на такую рѣчь грошѣ выдавати. На трохъ матєрацахъ мѣстили ся мы въ ночи, якъ могли. Одєнь столїкъ и два крѣсла, на кухенцѣ кѣлька невеликихъ горнятокъ, одна лампа, отъ и цѣле наше газдѣвство. Рано о 6. годнѣ выливши по горнятку молока зъ булкою, звычайно черствою, выходили мы до работы. Кожда зъ насъ несла въ паперѣ булку и кавалчикъ сухого мяса. Водѣ годины семѣп ставали мы до работы. Работа не была тяжка, але нудна и нездорова. Цѣлый день бувало стѣй; перебирай листки на цїгара, або складай цїгара до пуделка. Старшї вже робили самї цїгара. Вѣдвала насъ задуха зъ цїгарового лѣстя. Нѣ хвилки не можъ на сѣти — нѣ водпочати. О 12. год. дають вольнон повѣ годины на обѣдъ, а водтакъ та повѣ сама работа — ажъ до год. 6. вечеромъ. Въ той фабрїцѣ робило насъ дѣвчатъ больше, якъ три сотки; робили тамъ в дѣти лєднї вѣсѣмьлѣтнї, тай не богато мужичнѣ.

Не богато платили намъ за ту работу. По чотыри долары на тыждєнь брали початкуючы, а хто знавъ уже ту работу то и 10 дол. можъ заробити. Мы платили всего 8 доларѣвъ мѣсячно за помещанє, — прожтокъ не богато стоявъ. Наибольшее грошей выдывало ся на убраня, а щѣ лишило ся, посылали дѣвчата до дому,

або ховали до куферка. Вечеромъ, якъ посходимо ся бывало зъ работы и зѣймо нашу „вечеру“ — посѣдаємо собѣ на матєрацахъ тай розказуємо одна другѣи якъ то було въ нашѣмъ селѣ, читаємо собѣ листы зъ дому, — оповѣдаємо за парубковъ, де що шїємо, латаємо, тай такъ часъ сходитъ. Вже то наибольша наша радѣсть була, якъ прїйшла свята недѣленька. Водѣ самѣсєнкого досѣткѣ прибиралисьмо ся, стрѣляли ся, щобъ выйти до церкви, якъ люде. Въ недѣлю вже и на трамвай треба было десять центѣвъ выдати тай и въ церкви треба было якїсь центъ лишити. Посходимо ся бывало до церкви, до Jersey City — позасѣдаємо въ лавкахъ, тай тѣлько зглядаємо ся на другї дѣвчата, приглядаємо ся, якъ въ нихъ капелюхи, якї загортки, якї рукавички и т. д. Не было безъ того, щобъ часѣмъ зъ подѣ ока и на парубка не зазрѣли. Хотъ то грѣхъ, грѣхъ, — але що-жъ робити, коли така вже цѣкава людска натура. По Службѣ Божѣи мы заходили звычайно до нашихъ крєвныхъ и знакомыхъ, тай тамъ забавляли ся до вечера. Якъ не припадавъ постъ, справляли звычайно хлопцѣ музыку въ шинку. На ту музыку я мало заходила, та най и не згадую, бо навѣтъ вѣдываю ся передъ выми розказувати, что тамъ не дѣяло ся. Та вже можеєте знати, что може дѣяти ся, якъ хлопцѣ и дѣвчата пють пиво и танцюють до позноя ночи. Такъ я пережила цѣлыхъ три рокѣ. Мамуни выслала я чотыри сотки та ще и придушѣ якїсь центъ висѣвъ. Привыкламъ була вже до той работы, — до службы була бы-мъ не пошла. Сиджу я собѣ разъ вечеромъ въ хатѣ,

— ажъ ты отвираютъ ся дверѣ и входитъ мой братъ зъ якимсь парубкомъ.

Мене ажъ за серце стиснуло, — прочула я, чого они прїхали. Слово по словѣ тай каже менѣ Василь Чи выйшла бьсь Анно за того парубка? А я кажу: — Або я знаю — або менѣ такъ зле... — та то нема что и богато розказувати — досѣть, что мы того вечера булы по словѣ, а за тыждєнь взяли слюбъ, справили весѣлье и водѣхали до Пеннсилвенїи.

Тажко менѣ жило ся въ початкахъ за мужемъ, але теперъ Господъ давъ дѣточки то якось тягне ся бѣду. Мене мой чоловікъ завѣзъ бувъ въ таке плюгавє мѣсце, въ таке гнѣздо, що свѣта божого не видко булѣ. Купили мы потрібнїй рѣчи до дому, вынаймили домъ, набравъ мой газда бордингерѣвъ щѣсь зъ десять тай почали мы газдувати. Бѣдна-жъ ты мой головонько зъ такимъ газдованємъ. Хатъ наша набита хлопамы, — лѣжокъ коло лѣжка, — голка на землю не внала бы. Рапєнько ще вѣсь снятъ — храплятъ ажъ заходитъ ся, а ты газдыне вєтавай — нали въ кухнї, вари каву — ладъ сѣдѣанє каждому тай-накладай въ динеркѣ, щобъ кождый маць на полудєнокъ. Затрублять пернїй разъ на брєсѣ, — повстають хлопѣ — вытєгають зъ куферковъ виску и чи мывъ ся, чи не мывъ, чи положивъ святїй хрєстъ на собѣ, чи нѣ, тягє въ себе ту смєрдюху, — ажъ смрѣдъ по хатѣ роз- ходитъ ся.

ПЛУТАНИНА

Оповідале Антопа Чехова.

Въ крылосѣ стоить дякъ Отлуканья и тримае межъ вытягненими, товстими пальцами обгрызене гусяче перо. Мале его чоло зобрае въ зморщци, на носѣ мѣняють ся плямы всѣхъ барвъ водѣ рожевои до темно-синюи. Передъ нимъ на рудой оправѣ цвѣтності тріоды лежать двѣ картки. На одной зъ нихъ написано „о здравіи“, на другой „за упокой“ и подѣ обома заголовками по ряду именъ. Коло крылоса стоить маленька бабуся зъ зажуренимъ лицемъ и зъ торбиною на плечахъ. Она задумалась.

— Дальше кого? пытае дякъ, лѣнливо чѣхаючись за ухомъ. Скорше, небого, думай, а то я не маю коли. Заразъ зачну часы читати...

— Заразъ, батечку... Ну, пиши... О здравіи рабовъ божихъ: Андрея и Даріи со чади... Матрія, зновъ Андрея, Антипа, Маріи...

— Чекай, не такъ скоро... Не за займаемъ годишь ся, встигнешь...

— Написавъ Марію? Ну, теперечка Кирила, Гордія, младенца новопреставленого Герасима, Пантелея... Записавъ усопного Пантелея?

— Чекай-но... Пантелей вмеръ?

— Вмеръ... — зѣхаетъ бабуся.

— Такъ якъ-же ты кажешъ записувати о здравіи? — сердять ся дякъ, перемазуючи Пантелея и переносячи его на другу картку. — Огъ ще таке... Ты говори выразно, а не плутай. Кого ще за упокой?

— За упокой? Заразъ... зачекай... Ну, пиши... Ивана, Авдотію, ще Дарію, Юрія... Запиши... война Захара... Якъ пошовъ на службу четвертого року, такъ водѣ тои поры и не чути...

— Значить, вонъ вмеръ?

— А хто его знае! Може вмеръ, а може и живый... Ты пиши...

— Куды-жъ я его запишу? Коли, возьмѣмъ, вмеръ то за упокой, коли живый, то о здравіи... Порозумѣй тутъ васъ!

— Гмъ... Ты, рѣдненькій запиши его на обѣ картки, а тамъ буде видно... Та ему однако, якъ его не запишутъ: нестатокъ... пронащій... Записавъ? Теперечка за упокой Марка, Левонтія, Арину... ну и Кузьму зъ Анною... болящую Федосію...

— То болящу Федосію за упокой? Тю!

— То се мене за упокой? Здурѣвъ чи що?

— Тыфу! Ты заплутала мене! Коли ще не вмерла, то и говори, що не вмерла, а нема що въ заунокій лѣзти! Плутаешъ тутъ! И теперь маешъ Федосію касувати и на випомѣ мѣнци писати... Всей папѣрѣ посмарувавъ! Ну, слухай, я тобѣ прочитаю... О здравіи Андрея, Даріи со чади, паки Андрея, Антипія, Маріи, Кирила, новопреставленого младенца Гер... Чекай-но, якъ-же сюды отсей Герасимъ доставъ ся? Новопреставлений и раптомъ — о здравіи! Нѣ, заплутала ты мене, небого! Вогъ зъ тобою, зовѣмъ заплутала!

Дякъ крутить головою, перемазуе Герасима и переносячи его въ заунокійный водѣдѣль.

— Слухай! О здравіи Маріи, Кирила, война Захарія... Кого ще?

— Авдотію записавъ?

— Авдотію? Гмъ... Авдотію... Евдокію... — переглядае дякъ обѣ картки. — Памятаю, записувавъ ея, а теперь, бѣда еи знае... не годенъ найти... Отъ она! За упокой записана!

— Авдотію за упокой? — дивується бабуся. — Ще року нема якъ замужъ вышла, а ты вже смертъ на нею накликуешъ!... Самъ ты, небоже, плутаешъ, а на мене сердити ся. Ты зъ молтвю пиши, а якъ будешъ мати въ сердцю злѣсть, то чортова радѣсть... Се тебе чортъ короводить та плутае.

— Чекай, не перешкадай!

Дякъ ммурить ся и, подумавши, поволи перемазуе на заунокійной картцѣ Авдотію. Перо на буквѣ „д“ скривить и робить великого жиди. Дякъ заклопотанный чѣхае голову.

— Авдотію, значить, геть звѣдси... муркоче вонъ зажуреный. — Коли еи туды, то буде о здравіи, коли-жъ сюды, то за упокой... Зовѣмъ заплутала баба! И ще той война Захарія застрѣя сюды... Бѣда его принесла... Нѣчого не розумѣю! Треба наново...

Дякъ иде до шафки и достае водти пѣвъ четверти чистого паперу.

— Выкинь Захарію, коли такъ... — говорить бабуся. — Богъ зъ нимъ, выкинь...

— Мовчи!

Дякъ мацае поволи перо и списуе имена зъ обохъ картокъ на новый папѣрецъ.

— Якъ ихъ всѣхъ гуртомъ запишу, — каже вонъ, — а ты занесъ до отця діякова... Нехай діяковъ порозумѣе, хто тутъ живый, хто небожникъ: вонъ въ семінаріи учавъ ся, а я тыхъ-то рѣчей... хочъ убій, чѣчого не розумѣю.

Бабуся бере картку, дае дякови старосвѣтскихъ повторы копѣйки и дрѣбоче у вѣтваръ.

(Зъ „Лит.-Наук. Вѣстника“)

Lehigh Valley R.R.

In Effect Jan. 2, 1899.

Пасажирскіи трени зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:23 и 9:42 до полудня; а 12:28 и 4:40 по полудни. До Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня и 12:28, 4:40 по полуд. До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стаций въ околлицяхъ вуглевыхъ о год. 7:18, 9:42 до полуд. и 12:28, 4:40 по полудни. До Shamokin о год. 7:30, 11:30 до полуд.; а 2:30, 6:42 и 9:56 по полудни. Экспресовіи трени до Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня; 12:28 и 4:40 по полудни.

Трени до Mt. Carmel. Зъ New York-у о год. 8:15 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни.

Зъ Philadelphia и г. 4:10, 9:00 до полуд. и 4:50 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:32 по полуд.

Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд., 12:35, 5:05 и 8:15 по полуд.

Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 2:53 и 5:35 по полуд. Въ недѣлю о год. 2:58 по полуд.

Недѣльни трени до Philadelphia, New York-у и до всѣхъ стаций межъ тими мѣстами о год. 9:12 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всѣхъ стаций въ околлицяхъ вуглевыхъ о год. 9:12 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недѣльни трени до Shamokin о год. 10:20 до полуд. и 7:58 по полуд.

CHAS. S. LEE, Gen'l Pass. Agent, R. H. Wilson, General Supt.

УВАГА: Хто хоче ѣздити на Весты, най купити собѣ тикетъ на лѣгкій желѣзницю, бо найтумша и найвыгодѣйша. По близи информации удавайте ся до JOHN S. LAUGHLIN, Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

Hotel HETMAN SCHMIELNICKI

Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa.

Коло лѣгкого дѣла есть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій наппо, якъ виска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добри и здорови. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лѣжко и чемну услугу. Агу Русини! Чияжъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по куцахъ стати?

Юліянь Копыстявскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI) 420 W. Pine st. ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнь рускій. — Найлучшій напѣтки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконаліи, цигара дуже добри.

Спѣшѣтъ Братя Русини до своего братчика Юлька.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS

Лазоря Сиротяка. Lazor Sirotiak, 42 Washington str. YONKERS, N. Y. (Telephone coll 469 A.)

Хто не знае Лазоря Сиротяка? Вонъ має красно зарядженый сторъ, гросерню и бучерню.

Посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта скоро, таньо и безпечно.

Продае такожъ шифкарты на найскоршій гвѣи.

Хто пѣзъ земляковъ хотѣвъ бы водѣхати до старого краю, нехай зайде по дорозѣ до Сиротяка и купити собѣ шифкарту у него а вонъ водировадитъ его ажъ на шифъ.

Нашо давати ся здерати жидовскимъ а гентамъ по Нью Йорку? Идѣтъ до своего!

Продае такожъ шифкарты на найскоршій гвѣи.

Хто пѣзъ земляковъ хотѣвъ бы водѣхати до старого краю, нехай зайде по дорозѣ до Сиротяка и купити собѣ шифкарту у него а вонъ водировадитъ его ажъ на шифъ.

Нашо давати ся здерати жидовскимъ а гентамъ по Нью Йорку? Идѣтъ до своего!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.

Юрія Хвляка.

Хто хоче мати добре и красно убране, а ще до того за танй грошѣ, то най иде купувати до Ю. Хвляка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ все cash.

Продае вонъ такожъ шифкарты и посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Идѣтъ до старого знакомого!

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

— И — ГОТЕЛЬНИЧІЙ 246 Pearl Str. Shamokin, Pa. Недалеко рускою плебаніи.

Добрий вечеръ друже мой! — Добрий вечеръ, свате! А куда такъ свистите? — До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звѣдки рѣи? — Та-жъ крапѣ намъ милый — У него всѣ Русини — Подѣривляють силы!

— Що за брындаа я пиво тамъ! — Обходитъ ся файно! — Обслужуе язъ братами! — Таньо надѣвичайно!

Едмундъ Лембикъ (Edmund Lembik) 13-15 EAST MINE STR. HAZLETON, PA. — КОЛО ДѢЛА —

мае салюнь, де можна достати дуже доброй горѣвки, пива и всякихъ напоѣвъ.

Е. Лембикъ есть такожъ публичнымъ поторомъ, тожъ хто потребуе повномочія або мае яку грунтову справу въ старомъ краю, най удасть ся до него.

Адже-жъ кождый знае Лембика, най иде до него.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ, славанный на цѣле мѣсто. Лѣчить всякій хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо незрѣломый лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER 421 Lackawanna Ave. Scranton, Pa.

Хочешъ мати красну фотографію, вѣрный портретъ, зайдя до того фотографа. Вернешъ за службу зайдя зъ жинкомъ до него, дай ся зняти, а будешъ мати на цѣле жите памятку. Машъ лядну дитяну дай фотографувати у него, а будешъ мати красны образъ. Есть у Васъ братство, най зайдя до того фотографа, а вѣтъ Вамъ зробитъ фотографіи и портреты, якъ хочете. — У него рѣпорторди фотографіи и портреты можна замовити и то по дуже умѣркованой цѣнѣ. — За роботу гарантуе.

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКІЙ АДВОКАТЪ (лоеръ)

Катлинъ и Некарда (Catlin & Nekarda) 309 Broadway NEW YORK, N. Y.

Сей адвокатъ выправуе нагороду водѣ компаній, если-бъ котрого зъ робѣтничковъ або убилъ або покалѣчилъ. Рѣвно-жъ пріймае всѣ криминальни и цивильни жалобы.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДІРІЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.

Вынаймае такожъ керчи на похорони, крестины и весѣла по дуже низкихъ цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрібнй рѣчи до жита, якъ такожъ убраня майнерскы и звычайнй можна купити.

Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, таньо и безпечно

Продае шифкарты.

Не водѣ нынѣ вже знаютъ люде солідного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ltd. — ВЪ — Shamokin, Pa. 327 Shamokin st.

Найбольшій рускій компанічний сторъ въ Америкѣ. Заложений ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшений, украшений и на ново уряджений. Новый дѣмъ великій, красный, котрый компания купила 1896 року за \$18,000

показуе, що може компанічна работа. — Весть разумнй Русини належать до топ компаній, купують зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.

Заряджае нимъ: Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA. ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырабляе 25,000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ наибольшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вольне водѣ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровншимъ. Завѣдѣды одной и той самой доброты и пріемного смаку и есть споряджане подѣ зарядомъ одного зъ найздѣвнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.

Вырабляе въ пайлѣнномъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Салюньскы и приватны родины повинни замовляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO. READING, PA.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave. SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Долголѣтняя практика дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптеку, въ котрой виробляють ся дуже добри и помощны лѣкарства.

Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлой околлицѣ знаютъ добре Шлюпаса!

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ деяке право най не ходитъ по покунныхъ жидовскихъ, такъ званыхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Вилыма Вокелека, въ Скрантонѣ. Вонъ залагоджуе всякій справы въ кортѣ, а и сторокраевы и зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такий W. Vokolek ATTORNEY AT LAW, 502 Lackawanna Ave. COR. WASHINGTON AVE. Scranton, Pa.

Продажа русскихъ книжокъ — И — библиотекъ.

Хочете купити собѣ книжку, яку лишь загадасте, або записати собѣ газету зѣ старого краю, пишѣтъ на адресу:

A. Wasserman, 29 Clinton str. near Stanton str. NEW YORK, CITY.

У него можна достати розманиты словари и подручници до науки англійскои языка и фотографіи славныхъ людей. — Вонъ такожъ опраляе книжки дуже танъ и добре.

O. Murdza & Bro's

46. Second st. MT. CARMEL, PA. O. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотреный въ найлѣпный товары, спроваджованый выросъ зъ пийвершихъ складѣвъ. — Маже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности.

Продае такожъ одягъ майнерскы и посылае грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро и безпечно.

Свой до своего — а до чужого не охай ся. Жидѣтъ оминяте зъ челека!

Гавріяль Маллянкъ

Гуртовной складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды ба складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочонкахъ зъ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпного гатунку

Братя! замовляйте у своего!

КАНЦЕЛЯРИЯ АДВОКАТСКА.

— докторъ правъ — Юліянь Чупка.

Полагождуе всѣ справы судовы въ Америкѣ и въ Европѣ, а спеціально въ Галичинѣ. Полномочія. Розмовити ся можна по руски. Посытати ся або писати подѣ адресою:

Julian Czupka, L. L. D. 44 BENNET BUILDING, WILKESBARRE, PA.

Въ недѣлю можна рѣшати мити ся зъ д-ромъ Чупкомъ въ его помещаню 49 Carey str., Wilkes Barre, Pa.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

* TROMETTER'S * (Тромейтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank. Свѣдѣнія, Обѣды, Ветери.

Въ кождомъ часѣ можна достати такъ горячій якъ и зимнй перекуски. Потрапи прилагожденъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солідна.

Особий покоѣ для рѣдчихъ. — Найлучшій вина, пива, лѣкеры, виски и всѣ можливй напѣтки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовѣмъ пріяздникамъ.

Іосифъ Пейко

рускій готельничекъ — Cor. Commercial & Franklin Street — въ ШАМОКІНЪ, ПА.

Запрошуе всѣхъ Русинѣвъ до себе на свѣже пиво и яобру мѣку. Хочете добре забавити ся, идѣтъ до Пейки. Чекаши на стрѣткарю, зайдя до Пейки, а нѣколи не змѣгнешъ, бо кара иде попри самй дверѣ.

РУСКІЙ САЛОНЪ

Петра Серафима „на повои мѣстѣ“ въ ШАМОКІНЪ, ПА.

Где якъ где, але у Серафима то уже можъ пильнѣше забавити ся и порядну салюку пива выпити. Хто у него лишь разъ бувъ, не хоче болѣше итѣе поити, тольдо до него. Мае такожъ файну галю, где можна водбувати мѣтинги, а и потащивости собѣ.

Хочешъ мати „good time“ иди до Петра.

Учѣте ся, братя мои!

Думайте читайте, И чужому научайтесь, И своего не пуряйтесь!

Т. Шевченко.

Всюды вѣвѣчать ся правда, Всюды пануе брехня,

Въ гашпехъ лишь сѣрчихъ, о брата, Най не поветаете вона!

Иль Франко.